

ЗНАЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ПІСНІ У ФОРМУВАННІ ЛІНГВОКРАЇНОЗНАВЧОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ

Дегтярьова Т.О., к.ф.н., доцент

Проблеми формування лінгвокраїнознавчої компетенції під час оволодіння українською мовою як іноземною набувають особливої актуальності. Через відсутність знань соціокультурного фону тієї країни, мова якої вивчається, неможливо сформувати комунікативну компетенцію мовця, необхідну йому для міжкультурної комунікації. Серед умов, що забезпечують інтенсивне засвоєння української мови як іноземної, є, перш за все, додержання принципів полікультурного підходу, багатоканального сприйняття інформації.

Останнім часом помітно зросла увага науковців до проблеми інтенсифікації процесу підготовки фахівців шляхом створення і впровадження різноманітних педагогічних програмних засобів: мультимедійні навчальні програми, електронні словники, довідники, навчальні й автентичні матеріали Інтернету тощо.

Лінгвокраїнознавчий підхід у формуванні комунікативної компетенції забезпечує знання про культуру, історію, соціально-політичний устрій, реалії, традиції і звичаї України, знання мовних одиниць з національно-культурним компонентом семантики, розвиває здатність сприймати українську мову в її культуроносній функції, сприяє залученню до діалогу культур, усвідомленню сутності мовних явищ, ролі мовних одиниць у комунікативних процесах.

Знання іноземними студентами норм і цінностей, традицій і звичаїв, властивих культурі українського народу, позитивно впливає на формування особистісних якостей поведінки, естетичної культури, культури усного і писемного мовлення, необхідних для продуктивного спілкування у міжкультурному середовищі.

У науково-методичній літературі загальнознаним є той факт, що лінгвокраїнознавчий і комунікативний підходи взаємозв'язані й взаємообумовлені, а їх роль у формуванні комунікативної компетенції студентів незаперечна. Одним із ефективних засобів формування лінгвокраїнознавчої, а відповідно й комунікативної компетенцій, на думку вчених, є автентичний пісенний матеріал. Саме українська пісня – один із основних, досить ефективних засобів навчання усіх видів мовленнєвої діяльності іноземною мовою, засвоєння мови й культурного фону країни, розвитку естетичних смаків.

Значний інтерес у студентів різних національностей до пісенної творчості українського народу: вони із задоволення слухають, вивчають і співають українські пісні. Тому робота над українською піснею як невичерпним джерелом культурологічної інформації, духовного долучення іноземних громадян до української культури, мови українського народу має надзвичайно велике значення, а розробка сучасних технологій навчання комунікативно доцільного мовлення на текстах і мелодіях пісень з використанням сучасних програмно-педагогічних засобів – одне з найважливіших завдань сучасної лінгводидактики.

Використання цього жанру народної творчості стимулює мотивацію засвоєння української мови як іноземної і сприяє кращому засвоєнню навчального матеріалу завдяки дії механізмів мимовільного запам'ятовування. Ці механізми дозволяють збільшити обсяг і міцність засвоюваного матеріалу, який легко запам'ятовується, оскільки він не нав'язується, а викладається емоційно, нетрадиційно, часто в урочистій обстановці.

Мовна і мовленнєва діяльність на фоні музики, зазначають дослідники, більш ефективно впливає на якість засвоюваного матеріалу, а також знімає втому, напруження в процесі навчання, урізноманітнюючи навчальну діяльність.

Пісні – це й засіб відпрацювання вимовних (артикуляційних, акцентологічних, орфоепічних, інтонаційних) і аудитивних навичок, розширення лексичного й фразеологічного запасу, засвоєння стилістичних норм і синтаксичних структур української мови, її усної й писемної форм. Пісня – це й засіб розвитку продуктивних умінь і навичок. Вона може виступати як основа для розгортання діалогічного й монологічного підготовленого й непідготовленого мовлення усної й писемної форм.

Оскільки інтенсивність уваги підсилюється завдяки використанню зорового і слухового каналів надходження інформації (а це, в свою чергу, позитивно впливає на процес засвоєння знань з мови), відпрацювання необхідних умінь і навичок сприяє міцному запам'ятовуванню лінгвокраїнознавчого матеріалу.

Студенти-іноземці усвідомлюють, що українські пісні – вагомий внесок України в загальнослов'янську й світову художню творчість. Це допомагає формувати позитивне ставлення до мови й культури українського народу, розвивати пізнавальну діяльність, яка спрямована на вдосконалення мовної, мовленнєвої й комунікативної компетенцій.